

Narodne srpske pripovijetke

**Napisao
Vuk Stefanović Karadžić**

U Beču, 1821.

[Povratak na glavni indeks Srpskih
narodnih pripovjetki](#)

Sadržaj

- [Predgovor](#)

Srpske narodne pripovijetke

- [I. Z la ena.](#)
- [II. La za opkladu.](#)
- [III. evojka, udovica i puštenica](#)
- [IV. Ero i kadija.](#)
- [V. Ero s onoga svijeta.](#)
- [VI. Sve, sve, ali zanat.](#)
- [V II. Ero i tur in.](#)
- [V III. Slovo i e, ali sirca ni e.](#)

- [IX. Zašto u ljudi nije taban ravan?](#)
- [X. Šta je najgore na svijetu? Ili Pijan Srbin i gladan Turin.](#)
- [XI. Međed, svinja i lisica.](#)
- [XII. Avolska slanina.](#)

Narodne srpske zagonetke

- [Odgonetljaji.](#)

Predgovor

Ja sam prije nekoliko godine dana odao da izdam malu knjižicu narodni Srpski pripovijetki i zagonetki, i bio sam im ovaj predgovor napisao: Neka rodoljubivi Mušički leti za Pindarom i za Oracijem, neka se druži i poredi s Ramlerom, s Klopštokom, s Deravinom i s Dmitrijevim; neka duboko zamisli i Solari istrajuje i dokazuje, kakim su jezikom govorili zemljaci i vrsnici Rema i Romula; kome Srbinu Srpski jezik ne valja, neka ga popravlja po svome vkusu, i novi neka gradi; "Ne zavidim, nastavljajući svoje"; a ja u samom gotovo da skupljam ono, što je narod Srpski već izmislio.

Koliko se ovaj posao čini lagan, toliko je, i još više, širok i dugačak. Itav ove vijek trebao bi jednom bezbrižno ovek, da skupi sve naše narodne pjesme, pripovijetke, pripovijesti, zagonetke, običaje, i riječi. I kad bi se mislilo na svršetak, ne bi još niemu tome bilo nipoetka; ali počinja misli: samo neka se pone, pa e svagda biti lakše dodati i nastaviti, nego li što iznova počinjati. A ovake narodnosti treba kupiti, dok se nijesu prosvještanjem i novim modama zagušile i iskorijenile.

Pjesme, zagonetke, i pripovijesti, to je gotovo narodno knjižestvo, kome ništa više ne treba, nego ga vjerno, isto

i nepokvareno skupiti; ali u pisanju pripovijetkive treba
misliti i rije i nam ještati (ali opet ne po svome vkusu,
nego po svojstvu Srpskoga jezika), da ne bi ni s jedne
strane bilo preerano, nego da bimo gaou enitati, i
prost slušati; a ja sam kazao u predgovoru k Srpskom
rjeniku, kako je to za mene teško! Pa još vidim, da i
pored sve muke i truda, opet ostaju pogrješke! U tom neka
me pravda Dositije, koji je u ovakoj struci pisanja, gotovo
poslije trideset godina, popravio svoju jednu pogrješku, pa
još nije pogodio, kako bi trebalo.

Srpske narodne pripovijetke

I. Z la žena.

Putovao nekud ovek sa enom, pa udare preko livade
skoro pokošene, onda ovek re e: "A la eno! lijepo ti je
ova livada pokošena!" A ena: "Zar ti je napalo na o i, te
ne vidiš, da to nije košeno, nego stri eno!" A ovek opet:
"Bog s tobom, eno! kako e se livada stri i? to je košeno,
eto vidiš otkosa." – I tako ovek dokazuju i da je košeno,
a ena, da je stri eno, svade se, i ovek udari enu, pa joj
stane vikati da u uti; a ena pristane pored puta uz
oveka, pa mu unese dva prsta pod o i, i njima stri u i
kao no icama, stane vikati: "S tri eno! stri eno! stri eno!"
Idu i ona tako pored puta, a ne gledaju i preda se, nego
oveku u o i i u svoje strickanje, nagazi na nekakvu rupu,
koja je od ozgo bila pokrivena otkosima, i u nju upadne.
Kad vidi ovek, e se ona strovali i zamakne u rupu, a on
re e: "A ! tako tebi valja!" Pa otide svojim putem i ne
nadviruju i se nad rupu. Poslije nekolika dana ra ali se
oveku, pa stane u sebi govoriti: "A jde da je izvadim, ako
još bude iva! kaka je taka je; amo e biti, da e se u
napredak što i popraviti;" pa uzme u e i otide nad rupu, pa
pusti u e u rupu i stane vikati, da se uvati za u e, da je
izvu e na polje. Kad ve opazi da je u e zateglo, a on
onda povuci! – Kad ve u e prikupi blizu kraja, ali ima šta

vi eti: m jesto ene, u vatio se za njega avo, s jedne strane
bijel kao ovca, a s druge cm kao što i jest. ovek se
uplaši, i po e da upusti u e, a avo povi e: "D r i, da si m i
po Bogu brat! izvuci me na polje, pa me ubij, ako mi
ne eš: ivot pokloniti; sam o m e izbavi. odavde." ovek
primi za Boga, i izvu e avola na polje. avo odm a zapita
oveka, kakva ga je sre a tu donijela, da ga izbavi; i šta je
tra io u toj rupi; a kad m u ovek ka e, da m u je tu prije
neko lika dana upala ena, i da je došao sad, da je izvadi:
onda avo povi e: "Š ta pobratim e, ako Boga znaš! Pa to
tvoja ena! i ti m ogao s njom iviti! I opet došao da je
izvad iš! Ta ja sam u tu rupu upao prije toliko vrem ena, pa
m i je iz najprije istina bilo teško; a poslije sam se bio
kojekako navikao; ali kako ta prokleta ena do e k m eni,
malo za ova neko lika dana ne crko od njezina zla: sa erala
m e bila u kraj, pa vid iš kako m i je ova strana, što je bila
od nje, osijedila, sve od njezina zla!! – Pro i je se, ako
Boga znaš! O stavi je tu, e je; a evo ja u tebe u initi
estita, što si m e od nje izbavio (pa iš upa iz zem lje jednu
travku, i pru i je oveku): na ti ovu travu, te je ostavi; a ja
idem , pa u u i u k er toga i toga cara; iz svega e carstva
do i ljekari, i popovi i kalu eri, da je lije e i da m ene
eraju, ali ja ne u izi i, dok le go tine do eš; a ti se
na in i ljekar, pa i ti do i da je lije iš, i sam o je okadi
ovom travom , a ja u odm a izi i, po tom e tebi car dati
svoju k er, i uze e te da caruješ s njim e." ovek uzm e
travu, te ostavi u torbu, pa se oprost i s pobratimom, i
rastanu se. – Poslije nekoliko dana pukne glas, da je
bolesna careva k i, ušao avo u nju. Skupe se iz cijeloga
carstva ljekari, i popovi i kalu eri, ali zaludu, ne m o e
n iko ništa da u in i. O nda ovek uzm e torbu s travom , te
objesi o vratu, i uzm e štap. u šake, pa zapali pješice u
carsku stolicu, i upravo u careve dvore. Kad se priku i
sobam a, e bo lu je careva k i, vidi e lete ljekari i
ljekarice; popovi, kalu eri i vlad ike, ate m o litve,
svještavaju m asla, dr e denija, i zovu avola da izi e, a
avo jednako vi e iz evojk e i ruga im se; po e i on tam o
sa svojom torbom , ali ga ne puštaju unutra; onda on o tide

u ku u upravo carici, pa joj ka e, daje i on ljekar, i da im a travu, kojom je on do sad iš erao nekoliko avola. Carica, kao svaka mati, sko i br e bolje, i odvede ga evoju u sobu. Kako ga avo opazi, on mu progovori: "Tu si, pobratime!" – "Tu sam ". "E dobro! a ti ini svoje, pa u ja izi i; ali ti više da ne ideš za m nom , e se ja og lasim , zašto ne e dobro biti (ovo su oni tako govorili, da niko drugi nije mogao uti ni razum jeti, osim nji dvojice)."

ovek izvadi svoju travu iz torbe, te okadi evoju, a avo izi e, i evojka ostane zdrava kao od m ajke ro ena. Svi ostali ljekari kao posram ljeni razi u se kud koji, a ovoga zagrle car i carica, kao svoga sina, pa ga uvedu u riznicu, te ga preobuku i dadu za njega svoju jedinu k er, i pokloni mu car pola carstva svoga! Poslije nekoga vrem ena otide onaj isti avo, te u e u k er drugoga ve eg cara, koji je bio kom šija s ovim . U dare svud po carstvu tra iti joj lijeka, a kad ne na u, onda razberu, kako je i ovoga cara k i bila tako bolesna, pa je izlije io nekakav ljekar, koji je sad njegov zet. Tada onaj car napiše knjigu svom e kom šiji, i m oli ga, da mu pošalje onog ljekara, što mu je k er izlije io, da izlije i i njegovu k er od onake bolesti, pa e mu dati što go ište. Kad to carka e svom e zetu, a zet se opom ene, što mu je najposlije kazao pobratim na rastanku, pa ne smije da ide, nego se stane odgovarati, da je on ve pobacio ljekarinu, i da više ne zna lije iti. Kad to odgovore onom e caru, a on pošlje drugu knjigu, i ka e, da e dignuti vojsku i zam etnuti krajinu, ako mu car ne pošlje svoga ljekara. Kad ovom caru do e takov i glas, onda ka e svom zetu, da druk ije biti ne m o e, nego da treba i i. Kad se carev zet vidi na nevolji, sprem i se i otide. Kad do e carevoj k eri, a avo se za udi, pa povi e: "A ! pobratime, šta eš ti ov e? N ij sam li ja tebi kazao, da ti više ne ideš za m nom ?" – "E! moj pobratime! (progovori carev zet) ne idem ja da tebe eram iz careve k eri, ve te tra im , da te pitam , šta em o sad? izišla m o ja ena iz rupe, pa što tra im ene, kojekako; ali tebe! što m i je nijesi dao izvaditi iz rupe." – "Š ta naopako! izišla tvoja ena!" povi e avo, pa sko i iz careve k eri, i

u te e ak u sin je m ore, i više se nikad ne vrati m e u ljude .

II. L a ž za opk ladu .

Poslao otac dijete u vodenicu, pa mu kazao, da ne melje nig e u vodenici, e na e osu. Kad do e dijete u jednu vodenicu, a to u njoj sjedi oso: "Pom oz' Bog oso!" – "Bog ti pomogao sinko." – "Bili i ja mogao tu malo samljeti?" – "B i, zašto ne bi; evo e se m oje sad izam ljeti, pa onda melji koliko ti drago." – A li dijete pom isli, šta m u je otac rekao, pa izi e na polje, i po e uz potok u drugu vodenicu. A oso br e bolje uzm e malo ita, pa otr i drugim putem prije eteta, te i u onoj vodenici malo zaspe. Kad dijete do e u drugu vodenicu, i vidi, da je i u njoj oso, a ono po e u tre u; a oso opet uzm e malo ita, pa otr i drugim putem prije eteta i u tre u vodenicu, te zaspe; tako i u etvrtu. Kad se ve etetu dosadi, onda pom isli u sebi: valja da je u svakoj vodenici oso; pa sprti svoju torbu s le a i ostane, da m elje s osom . Kad se osino izam elje, i dijete zaspe svoje, onda k oso re e: "Ajde, sinko! da um ijessim o kola od tvoga brašna." D ijete jednako dr i u pam eti, što m u je otac kazao, da ne m elje u vodenici, e na e osu; ali sad ve m isli: što je tu je; pa re e osi: "A jde de." oso ustane, pa razgrne etinje brašno u m u njaku, a etetu re e, da donosi vodu u pregrštima. D ijete stane donositi vodu, i oso po ne pomalo zakuvavati; tako malo po malo dok se sve izam elje, i oso sve brašno zakuva, pa onda um ijesi jednu veliku poga u, pa razgrnu vatru, te je zapre u da se pe e. Kad se poga a ispe e i izvade je iz vatre, pa prislone uza zid, onda oso re e etetu: "Z naš, sinko! što je? O vu poga u ako podijelim o, nem a ni m eni ni tebi, ve ajde da la em o, pa koji koga nad la e, onaj neka nosi svu poga u." D ijete pom isli u sebi: V e se sad nem a kuda, pa re e: "A jde de! po ni ti." O nda oso po ne koješta lagati, ovam o, onam o, a kad se ve izla e i um ori, onda m u

dijete re e: "E m o j o s o ! a k o t i v i š e š t o n e z n a š , t o j e s v e n i š t a ; s t a n i d a j a t e b i k a e m j e d n u p r a v u i s t i n u : K a d j a b i j a u m l a d o d o b a s t a r i o v e k , o n d a m i i m a d i j a s m o m n o g o k o š n i c a , p a b i i j a s v a k o j u t r o b r o j i o , i s v e b i e l e p r e b r o j i o , a k o š n i c a n e m o g u . K a d j e d n o j u t r o p r e b r o j i m e l e , a t o n e m a n a j b o l j e g a e l c a ; o n d a j a b r e b o l j e o s e d l a m p i j e v c a , p a u z j a š e m n a n j e g a , i p o e m t r a i t i e l c a . K a d d o e r a m t r a g d o m o r a , a t o o n o t i š a o p r e k o m o r a , a j a z a n j i m t r a g o m . K a d p r e e m p r e k o m o r a , a t o o v e k u v a t i o m o g a e l c a u r a l i c u , p a o r e z a s i t n u p r o j u . J a p o v i e m n a n j e g a : T o j e m o j e l a c , o d k u d t e b i m o j e l a c ? A o v e k o d g o v o r i : B r a t e ! a k o j e t v o j , e t o t i g a . P a m i d a i e l c a , i j o š p u n u t o r b u p r o j e o d i z o r a . O n d a j a u p r t i m t o r b u s p r o j o m n a l e a , a s e d l o s p i j e v c a p r e b a c i m n a e l c a , t e e l c a u z j a š e m , a p i j e v c a p o v e d e m u p o v o d u , d a s e o d m a r a . K a d b u d e m p r e k o m o r a , o n d a m i n e k a k o p u k n e j e d n a u p r t a n a t o r b i , t e s e s v a p r o j a p r o s p e u m o r e . K a d p r e e m p r e k o m o r a , u t o m s t i g n e i n o , a j a o n d a s j a š e m s e l c a , p a g a p u s t i m d a p a s e , a p i j e v c a s v e e m k o d s e b e , p a m u m e t n e m s i j e n a , a j a l e g n e m s p a v a t i . K a d u j u t r u u s t a n e m , a t o v u c i d o š l i , t e z a k l a l i i i z j e l i m o g a e l c a ; l e i m e d ! p o d o l u d o l a n k a , a p o b r d u d o k o l j e n a . O n d a p o n e m m i s l i t i , u š t o u p o k u p i t i m e d . U t o m p a d n e m i n a u m , d a i m a m j e d n u m a l u s j e k i r i c u , p a j e u z m e m i z a e m u š u m u d a u l o v i m k a k v u z v j e r k u , d a z g u l i m m j e š i n u . K a d t a m o , a t o d v i j e s m e s k a u n a j e d n o j n o z i . O n d a j a p o t e g n e m s j e k i r i c o m , t e i m p r e b i j e m o n u n o g u , p a i u v a t i m , t e z g u l i m s n j i t r i m j e š i n e , i p o k u p i m u n j i s a v m e d , p a p r i t o v a r i m n a p i j e v c a , i o d n e s e m k u i . K a d d o e m k u i , a t o m i s e r o d i o o t a c , p a m e n e p o š l j u B o g u p o v o d i c u . S a d j a p o n e m m i s l i t i , k a k o u s e p o p e t i n a n e b o , d o k m i p a d e n a u m o n o m o j e p r o s o , š t o s e p r o s u l o u m o r e . K a d t a m o d o e m , a t o o n o p a l o n a v l a n o m j e s t o , p a u z r a s l o d o n e b a ; t e j a u z n j e g a a j d e n a n e b o . K a d s e g o r e p o p n e m , a t o m o j a p r o j a u z r e l a , p a j e B o g p o n j e o i u m j e s i o o d n j e l j e b , p a u d r o b i o u v r u e m l i j e k o , t e j e d e . N a z o v e m m u j a : P o m o z ' B o g ! A o n m i o d g o v o r i : B o g t i p o m o g a o ; i d a m i v o d i c u . K a d s e v r a t i m n a t r a g , a t o

m ojom nesre om udarila kiša, pa došlo m ore i svu proju poplavilo i odnijelo! Sad se ja zabrinem , kako u si i na zem lju! D ok m i padne na um , da m i je duga ka kosa: kad stojim , do zem lje, kad sjednem , do ušiju , pa uzem no , pa sve dlaku po dlaku odrezuj, pa navezuj. Kad stigne m rak , a ja onda zave em na dlaci jedan uzao , pa ostanem na njemu da preno im . A li šta u sad bez vatre! kresivo sam imao, ali nema drva! U jedan put padne mi na um, da im am u zubunu jednu šiva u ig lu , pa je izvadim , te iscijepam, pa navalim vatru i sit se ogrijem, pa legnem pored vatre spavati. Pošto zaspim , a m ojom nesre om sko i varnica, te pregori dlaku, a ja strm oglav na zem lju , te propadnem do pojasa. Obrnem se tamo, amo, ne bili se kako izvadio , a kad vidim , da se neda, onda br e otr im ku i, te donesem m otiku, te se otkopam , pa odnesem vodicu. Kad do em ku i, a to eteoci anju po polju. Prigrijala vru ina, voljani B o e! da pogore eteoci. O nda ja viknem : K am o što ne dovedete ov e onu našu kobilu , što je dva dni duga, a do podne široka, a po le im a joj vrbe porasle; neka na ini lad po njivi. B r e bolje otr im oj otac, te dovede kobilu i eteoci lijepo stanu eti po ladu. A ja uzem d ban, pa odem na vodu. Kad tam o, a to se voda smrzla; onda ja skinem moju glavu, te njom probijem led, i zavatim vode. Kad donesem vodu eteocim a, a oni povi u: K am o ti glava? Ja se m ašim rukom, a to nema glave; zaboravio je na vodi. Onda se br e bolje vratim natrag; kad tam o, a to lisica došla, pa vadi mozak iz moje glave, te jede; a ja polagano ajde, ajde, te se privu em blizu, pa potegnem lisicu nogom u stra njicu, a ona se uplaši, pa od straa pre.. e, a ispr.. e tefter; kad ga ja otvorim , a to u njem u piše: m eni poga a, a osig... o." O nda dijete ustane, pa uzme poga u iotide ku i, a oso ostane gledaju i za njim .

III. evojka, udovica i puštenica

Bio ovek neo enjen, pa ga jedni nudili evojkom, drugi udovicom, treći puštenicom. Sad on nije znao, koju će uzeti; zašto su po sebi sve tri bile dobre i lijepe; nego otiđe nekakom starcu, da ga pita: ili je bolje uzeti evojkicu, ili udovicu, ili puštenicu; a starac mu kaže: "Sinko! ja ti na to ne umijem ništa kazati, nego idi pred udrom (t. j. Solomunu) on će ti znati kazati, šta je bolje; pa dođi poslije, da mi kažem, šta ti je rekao." Onda ovek otiđe k Solomunovu dvoru. Kad dođe pred dvor, pitaju ga sluge, šta će, a on im kaže, da ide pred udrom. Onda ga uzme jedan sluga, te ga uvede u dvor, pa pruži ruku na jedno dijete, koje bijaše uzjalo na štap, pa trči po dvoru. "E ono je pred udri." Ovek se zaudi, pa pomisli u sebi: "Šta će ono dijete meni znati kazati! A live kad sam došao dovdje, ajde da vidim, šta će reći!" Pa se onda uputi k Solomunu; a kad dođe k njemu, on stane lijepo sa svojim konjem, pa ga zapita, šta će, a ovek mu kaže sve redom šta je i kako je. Onda mu pred udri odgovori: "Ako uzmeš evojkicu, ti znaš; ako uzmeš udovicu, ona zna; ako li uzmeš puštenicu, uvaj se moga konja!" pa se onda okrene, i ovek malo predre krajem štapa preko nogu, i stane opet trkati po dvoru. Onda ovek pomisli u sebi: "Baš sam prava budala! ja mator ovek, pa sam došao k etetu, da me svjetuje, kako ću se eniti;" pa se vrati na trag, i otiđe onom starcu, da ga pita, kome ga je poslao po svjet! Kad dođe starcu, i viđina njega i srdeći se kaže mu sve kako je prošao s pred udrijem; onda mu starac kaže: "Emoj sinko! nije to pred udri ništa onako rekao: ako uzmeš evojkicu, ti znaš, t. j. ona će drati, da ti sve znaš bolje od nje, pa će te slušati kakogo ti očeš; ako uzmeš udovicu, ona zna, t. j. ona je već jednom bila ena, pa sad misli sve da zna; zato neće te ete slušati, nego će sve ete da ti zapovijeda; ako li uzmeš puštenicu, uvaj se moga konja (pa tebe štapom preko nogu), t. j. uvaj se da te ne oče onako, kao što je i prvog mu a o egla."

IV. Ero i kadija.

uvao Ero kadijna goveda, pa imao i svoju jednu kravu, te išla s kadijinim govedima. Jedan put se dogodi, te se pobode kadijna krava s Erinom, pa Erina krava ubode kadijnu na mjesto. Onda Ero br e bolje otr i kadiji: " estite fendija! tvoja krava ubola moju kravu." – "Pa ko je kriv, more! je li je ko na erao?" – "Nije niko, nego se pobole same." – "E! vala, more! marvi nema suda." – Onda Ero: "Ama uješ li ti, fendija! što ja ka em : moja krava ubola, tvoju kravu." – "Aa! more! stani dok pogledam u itap;" pa se segne rukom , da dovat i itap , a Ero te za ruku: "Ne eš, Bog i B o ja vjera! Kad nijesi gledao moju itap , lje ne eš ni tvojoj."

V. Ero s onoga svijeta.

Kopao Tur in s Turkinjom kukuruze, pa na podne otide Tur in da prepne i da napoji konja, a Turkinja ostane odmaraju i se u ladu. U tom udari odnekud Ero: "Pom ozi Bog kado!" – "Bog ti pomogao kmete! a odakle si ti kmete!" – "Ja sam, kado! s onoga svijeta." – "Je li Boga ta! a nijesi li vi eo tam o m oga M uju, koji je um ro prije nekoliko mjeseci?" – "O ! kako ga ne bi vi eo! on je m oj prvi kom šija." – "Pa kako je, Boga ti! Kako i vi?" – "Vala Bogu! zdravo je, ali se Bog m e dosta m u i bez ašluka: nema zašto da kupi duvana, niti im a im da plati kavu u društvu." – "A o eš li ti opet natrag? ne bi li mu mogao ponijeti, da m u pošljem m alo ašluka?" – "Bi, zašto ne bi, ja idem sad upravo tamo." – Onda Turkinja otr i tam o , e joj se m u bio skinuo od vrucine, te uzme kesu s novcima, i što go bude novaca u njoj, da Eri, da ponese M uji. Ero dokopa Novce, pa metne u njedra, pa bje i uz potok. Tek što Ero zamakne uz potok, a leto ti Tur ina e vodi konja da napoji, a Turkinja te predanija: „Da vidiš, m oj ove e! tuda sad pro e jedan km et s onoga svijeta, pa ka e za

našega M uju, da se m u i bez ašluka: nem a za što da kupi
duvana, niti im a im da plati kavu u društvu; te sam m u ja
dala ono novaca, što je bilo u tvojoj kesi, da m u ponese."
A Tur in: „Pa kud ode? kud ode?" A kad m u ena ka e,
da je otišao uz potok, onda on br e bolje sko ina gola
konja, pa po eraj uz potok! Kad se obazre Ero i vidi
Tur ina, e tr i za njim, a on onda bje i! Kad do e pod
brdom u jednu vodenicu, a on utr i unutra, pa povi e
vodeniaru: "B je i, jadna tim ajka! E to Tur ina, da te
posije e; ve daj meni tvoju kapu, a na tebi moju, pa bje i
uz brdo tuda oko vodenice." V odeniar, vide i Tur ina e
tr i na konju, poplaši se, i, ne im aju i kad pitati, zašto e i
kroz što da ga posije e, da Eri svoju kapu, a Eri nu baci na
glavu, pa iznad vodenice bje i uz brdo! E ro m etne
vodeniarevu kapu na glavu, pa još uzm e malo brašna, te
se pospe, ina inise pravi vodeniar. U tom i Tur in
do tr i pred vodenicu, pa sjaše s konja i uleti u vodenicu:
"K am o m ore taki i taki ovek, što je sad tu ušao u
vodenicu?" – A E ro m u ka e: "E no ga vidiš, e ute e uz
brdo." O nda Tur in: "D r im im ore konja, dr im i konja."
– E ro uzm e konja, a Tur in uz brdo za vodeniarom,
ovam o onam o po bukvik u. Kad ga ve stigne i uvati, a on:
"K am o, kurvo! novci, što si prevario moju enu, te uzeo
da poneseš M uji na oni svijet?" V odeniar se stane krstiti i
sne bivati "B og s tobom, gospodar u! ja niti sam vi eo
tvoje ene, ni M uje, ni novaca." I tako im pro e itavo po
sata, dok se osvijeste, i vide, šta je. O nda Tur in potr i, na
vratna nos k vodenici; kad tam o, ali o eš! E ro uzjao
konja, pa otišao bez traga, a Tur in savije šipke, pa pješice
k eni. Kad ga ena opazi bez konja, a ona povi e:
"K am o, ove e! šta uradi?" – V eli: "Tamo njoj mater! ti si
mu poslala novaca, da kupi kave i duvana, a ja sam mu
poslao i konja, da ne ide pješice."

VI. Sve, sve, ali zanat.

Po e nekakav car sa svojom enom i sa k eri da se šeta po m oru na la i. Kad m alo odm aknu od brijega, onda dune vjetar, pa ga baci ak u nekakvu zem lju, e se o njegovu carstvu ništa ine uje (kao ni on o ovom e što do sad ništa nije uo ni znao). Kad izi u na suvo, on nije sm ijo ni kazati da je car, a novaca nijesu im ali sa sobom ništa, a ne znaju i nikaka zanata, nijesu se m ogli druk ije raniti, nego se on najm i, da uva seoska goveda. Pošto tu pre ive tako nekolike godine, ugleda sin cara od one zemlje njegovu k er, koja je bila vrlo lijepa i ve dorasla do udaje, pa ka e svom ocu im ajci, da se drugom nikakom evojkom ne e o eniti, do k eri govedara iz toga i iz toga sela! Otac im ati, i drugi dvorani stanu ga odvra ati, da se pro e te sram ote; kako bi on, carski sin, uzeo govedarsku k er, kod to liki drugi carski i kraljevski k eri itd. A li sve zaludu! on ka e: "Ja nju, ja ni jednu? Kad ve vide, da druk ije ne m o e biti, onda car pošlje jednoga svog vezira, da javi govedaru, da e car da m u uzme k er za sina. Kad vezir otide i javi to govedaru, a govedar ga zapita: "Kakav zanat zna carev sin?" Vezir se upropasti: "B og s tobom , ove e! Kako e carev sin znati zanat? Što e zanat carevu sinu? Zanate ljudi u e da se rane njim a, a carev sin im a zem lju i gradove " Govedarka e opet: "E ! ako ne zna nikakva zanata, ja m u ne dam m oje k eri." Vezir se vrati, te ka e caru, šta govori govedar. Sad postane udo još ve e. O ni su m islili, da e to za govedara biti najve a m ilost i est, što m u carski sin uzim a k er; a on pita kakav zanat zna carev sin! C ar pošlje drugoga vezira; ali govedarka e jedno te jedno: "D ok carev sin (veli) ne nau i kakav go zanat, i ne donese m i svoju ruktvorinu, do tle nem a ništa od prijateljstva!" Kad se i ovaj vezir vrati, te ka e, da govedar neda evojke, dok carev sin ne nau i zanat kakav go (sam o nek je zanat); onda carev sin za e po aršiji, da gleda kakav je zanat najlakše nau iti 0 daju i od du ana do du ana, i gledaju i kako razli ni m ajstori rade, do e na du an, e se pletu rogo ine, i to m u se u in i najlakši zanat; pa ga po ne u iti, i nau i za neko liko dana; pa onda oplete sam jednu

rogo inu, te je odnesu govedaru, i ka u m u, da je carev sin nau io zanat, i da je to njegova rukotvorina. Govedar uzm e rogo inu u ruke, te je zagleda sa sviju strana, pa onda zapita: "K o liko to vrijedi?" A onim u ka u: " etiri pare." – "E ! (veli) dobro! etiri pare danas, etiri sju tra, to je osam , a etiri preko sju tra, to je dvanaest itd. Da sam ja taj zanat znao, ne bi danas uva o seoski goveda." Pa im onda ka e, ko je on, i kako je tu došao; a ovi se onda obraduju još ve m a (što uzimaju evo jku od cara, a ne od govedara), i s najve im veseljem vjenaju m om ka i evo jku i provedu svadbu; pa onda dadu ovom e caru la e i vo jsku, te otide preko m ora i na e svoju zem lju.

V II. E ro i tur in .

O rao Tur in ralicom po strani iznad nekake uprije, a E ro putem erao neko liko konja natovareni. Kad se E ro priku i blizu, onda Tur in stane vikati: " a šaronja, a! i ti im aš pam et, a E ro je nem a." U tom E ro do e na upriju, pa na era konje preko uprije, a njega stane pomaganja: "Jaog m ene do Boga m iloga! Što u sad?" A Tur in, kad to uje, br e bolje ustavi volove, pa str i k njem u: "Šta je m ore E ro? Šta je?" – "Od mene do Boga miloga! eto odoše m i konji, a ja ostado za vodom ." – "Ajde more i ti za konjma." – "N e sm ijem , gospodaru! Bog i B o ja V jera, ja tuda za ivot pre i." B e ajde m ore ne luduj! kako ne sm iješ pre i preko uprije, kuda ide svijet i konji natovareni prelaze." – A jja! E ro ne e n ipošto, nego jednako jau e i lele e. O nda Tur in: "A jde m ore šta eš dati, da te prenesem ja na le im a?" – A što išteš, gospodaru?" "D a eš m i dvanaest perpera." – "Ajde de!" – U prti Tur in E ru, te prenese preko uprije, a kad ga spusti na onoj strani, onda se E ro stane pipati po njedrima: "N em am , gospodaru, ni perpere, B og i B o ja vjera!" A Tur in: "K ako nem aš, bre, ana seni sitim ! Zašto la eš kurvo? O di opet na le a." E ro uzjaše opet Tur ina, te ga

još jednom prejaše preko uprije; pa ga onda zbacit u rina zemlju: "E to, kurvo! crkni tu, kad nemaš im da platiš," pa onda otide svojim volovima i po ne opet orati; a E ro onda sko i, pa preko uprije: "E j Tur ine! gledaj kako i tvoj šaronja ima pamet, a E ro je nema! E le on tebe prejaa dvaput preko uprije."

V III. Slovo iže, ali sirca n iže.

Zapisao kalu er na sircu (e se re e) i e (i): da bi poznao, ako kak osije malo od sirca. Kad kalu er izi e iz sobe, onda kak uzme sirac, da osije malo, a kad vidi na sircu i e, onda osije e poveliku krišku, pa zapiše opet onako i e, kao što je i bilo. Kad do e kalu er, pogleda sirac i uzme u ruke: "Va istinu slovo ize, ali sirca nize."

IX . Zašto u ljud i n ije taban ravan?

Kad su avoli otpali od Boga i utekli na zemlju, onda su i sunce odnijeli sa sobom, pa ga avolski car nabio na koplje i nosio na ramenu. Kad ve zemlja protu i Bogu, da o e sva da izgori od sunca, onda Bog pošlje svetog Aran el, da gleda kako da uzme sunce od avola. Kad si e sveti Aran el na zemlju, a on se udru i s avolskim carem; ali se avolski car osjeti, šta on o e, pa se dobro uzme u pamet. Odaju i tako po zemlji nji dvojica zajedno, do u na more i stanu da se kupaju; a avo udari koplje sa suncem u zemlju. Pošto se malo prokupaju; onda re e sveti Aran el: "De da ronim o, da gledam o koji mo e dublje." A avo mu odgovori: "A jde de." Onda sveti Aran el zaroni, i iznese u zubima pijeska morskoga. Sad treba i avo da zaroni, ali se boji da mu sv. Aran el me u tim ne odnese sunce. U tom mu padne na um, te pljune na zemlju, i od njegove pljuvanke postane svraka, da mu uva sunce, dok on zaroni i iznese u zubima morskoga

pijeska. Kako avo zaroni, a sv. Aran el prekrsi rukom more, te na njem u postane led od devet aršina debeo; pa onda spopadne sunce i pobjegne k Bogu, a svrake stane kreka. Kad avo uje svra ij glas, onda ve vidi šta je; pa se br e bolje vrati na trag. Kad gore, ali se more zaledilo, ne m o e na polje! O nda se br e bolje vrati opet na dno mora, te uzme kamen i njim probije led, pa onda poteci za sv. Aran elom ! O naj bje i, a ovaj za njim ! Tam an kad sv. Aran el kora i jednom nogom k Bogu na nebo, onda avo stigne, te m u noktima iz tabana u druge noge iš upa veliki kom ad mesa. Kad sv. Aran el do e sa suncem onako ranjen pred Boga, onda zapla e: "Š to u, B o e, ovako grdan?" A Bog m u re e: " u ti, ne boj se; ja u narediti, da svi ljudi imaju tako na tabanu kao malu dolinu." I tako Bog uredi, te u sviju ljudi postane na tabanima u obadvije noge kao mala dolina. I tako ostane i do danas.

X . Š ta je najgore na svijetu? Ili P ijan Srb in i gladan Tur in .

Razgovarali se Turci u kavani: šta je najgore na ovom svijetu. Jedan veli: Z la ena; drugi veli: Z la godina; tre i veli: Z la ud i t. d. D ok jedan povi e iz bucaka: "Turske m ivjere! vine znate nijedan šta je najgore na ovom e svijetu, nem a ništa gorega od pijana V laa i od gladna Tur ina. Jedan put ja m rtav gladan do em pred jednu V lašku ku u, a V la pred ku om teše dr alicu za budak. Kako ja sjašem s konja, a ja povi em na V laa: dr im ore konja, pa vi i V lainju, neka m ijesi poga u i kuva cicvaru i pe e kokoš; pa onda otidem u ku u. U ku i sjedi, sjedi; ekaj, nem a ništa! ni V laa ni V lainje; nit se šta pe e ni vari. O nda ja sko im , pa izi em na polje, a to m oj konj stoji, e sam ga i sjao, a V la jednako teše i elja dr alicu. O nda ja, neznaju i da je krm ak pijan, svrnem lulu, pa njega kam išem preko le a, a on se ispravi, pa ni petni devet, nego raspali dr alicom m ene iza vrata, a ja bacim

ibuk, pa po em rukom za no , a on još jednom , a ja te na ruke. I Turske m i vjere! da ne do le eše ene, adijau biti g. .. a i od mene i od njega.

X I. M e ed , svinja i lisica .

U dru e se m e ed , svinja i lisica , pa se dogovore , da oru zem lju i da siju pšenicu , da se rane . Z apitaju jedno drugoga , šta e koje raditi , i kako e sjem e na i . Svinja re e : "Ja u provaliti koš , i ukraš u sjem e ; i ja u m ojom surlom uzorati ." M e ed re e : "Ja u posijati ." A lisica re e : "Ja u m ojim repom podrljati ." U zoraše , posijaše . Do e etva . Staše se razgovarati , kako e po eti . Svinja re e : "Ja u eti ." M e ed re e : "Ja u snoplje vezati ." L isica re e : "Ja u klasje kupiti ." Po eše i snoplje povezaše . Sad se staše dogovarati , kako e da vršu . Svinja re e : "Ja u guvno na initi ." M e ed re e : "Ja u snoplje snijeti , i ja u i vrije i ." Svinja re e : "Ja u pretresati , i rastavi u slam u od pšenice ." L isica re e : "Ja u m ojim repom trniti pljevu sa pšenice ." Svinja re e : "Ja u ovijati ;" a m e ed re e : "Ja u ito razdijeliti ." O vrgoš e . M e ed ito podijeli ; ali ga ne podijeli pravo : zašto ga svinja zam o li , te joj dade sam o slam u , a pšenicu svu uze sam , lisici ne dade ništa . R asrdi se lisica , pa o tide na tu bu , i kaza im , da e im dovesti jednoga carskog oveka , koji e ito pravo razdijeliti . U plaši se svinja i m e ed , pa re e m e ed svinji . : "Zakopaj se ti , svinjo , u slam u , a ja u se popeti na ovu krušku ." Z akopa se svinja u slam u a m e ed se pope na krušku . L isica o tide , te na e m a ku , pa je pozva u društvo , da idu na guvno , da vataju m iše . Z naju i m a ka da na guvnu im a dosta m iša , po e rado ; pa sad iznad puta , sad ispod puta , tr i za p ticam a . O pazi je m e ed s kruške po izdaleka , pa ka e svinji : "Z lo svinjo ! eto lisice , e vodi strašnoga bum bašira : ogmuo urak od kune , pa i krilate tice vata oko puta ." U tom se m a ka ukrade m e edu iz o iju , pa kroz travu do e na

guvno, i tra e i m iša stane šuškat i po slam i. Svinja podigne glavu, da vidi, šta je, a m a ka pom isli od njezine surle da je m iš, pa sko i, te svinju šapam a za nos. Svinja se uplaši, pa rukne i sko i, te nada u potok; a m a ka se prepadne od svinje, pa nada uz krušku; a m e ed pom isli, da je ona ve svinju udavila, pa ide sad na njega, pa od straa padne s kruške na zem lju, te se razbije i crkne; a lisici ostane sve ito i slama.

X II. avolska slanina.

Nekakav kradljivac zam o tri danju u oveka slaninu na tavanu, pa do e u ve e, pošto ljudi pospe, te se sastrag popne na som i, i uvu e se na tavan. Pošto skine slaninu i uprti na le a, po e gredom da se vrati natrag, pa se nekako om akne, te padne na sred ku e, e je spavao ovek sa enom is ecom. Kad ovaj bubne sa slaninom m e u nji, a ovek sko i onako u m raku, pa stane vikati: "K o je to?" A kradljivac odgovori: "Ja sam avo." A ovek krste i se povi e: "Pa šta eš ov e, anate m ate bilo?" A kradljivac odgovori: " uti, evo sam ti don ijo jednu slaninu." A ovek, još ve m a uplašen, povi e: "Id i bez traga, anate mate i tebe i tvoje slanine!" A kradljivac onda re e: "E, dobro, kad ne eš, a ti m i prid igni slaninu da idem ." ovek m u dragovoljno prid igne slaninu, sam o da m u se avo kine iz ku e; i on uprti slaninu na le a, i odnese kao svoju. Kad u ju tru svane, onda ovek vidi, da je avo lu prid igao svoju slaninu.

Narodne srpske zagonetke

Š to m i ti je za što?*)

1. Bez ivera na vodi uprija.

2. Bez koje u e, s ko om izi e.
3. Bijela koka ispod stree viri.
4. Bijela njiva, crno sjeme, mudra glava, koja sije.
5. B ijelo je, sir nije; repato je, m iš nije; so li e, vo nije.
6. B jela bjelu era preko b'jela polja: daj m i, bjelo! b'jela ljeba ispod b'jela skuta.
7. B o je sazdan je, ljucko stvo ren je, zm ija osed lana.
8. Vipoje poji, na koplju stoji, da nije vipoja, ne bi bilo nikoga.
9. V i ak visi, vi ka zja, vi ak viju! te u vi ku.
10. V o bu e, pa punu košaru nabu e.
11. Vojvod vodu pije, nad njime se barjak vije.
12. Gvozden sjedi u lugu u gvozdenu klobuku, suze mu kaplju uz jelovu kacu.
13. G ubicom rije, a g.. .com ile vadi.
14. Gujinja glava, gospodsko ruo, Arapske noge.
15. Gurava kobila sve polje pobila.
16. Guravo prase sve polje opase.
17. D anju klanja, a no u zv ijezde broji.
18. Dva lokvanja oko panja.
19. D va svijetle, etiri steru, a jedan m isli da legne.
20. D va do la supodo la, m e u njim a zm aj le i, e zm aj

le i, tu trava ne raste.

21. Dva se brata preko plotu za brade vuku.

22. Dva stupca u nebo udaraju.

23. Dvije gore uporedo rastu; jedna cvati, a ne rodi; druga rodi, a ne cvati.

24. Dvije avice naporedo stoje, a jedna druge ne vidi.

25. Devet baba po ledu se plazu.

26. Dok se otac rodi, sin po ku iodi.

27. Drvena ku ka u potoku laje.

28. Drveno telo, gvozdeni zubi, kamen pregrize.

29. Drven trbu, ko na le a, dlakama govori.

30. Duiiver od klade.

31. e naš crvenko le i, on e nikad trava ne ni e.

32. u to ma e pred Bogom pla e.

33. Zagrmlje veliki grom, a prema njemu mali grom, e se sastae, tu se slataše.

34. Z ak la vo la bi vo la, izudi ga na udi e, svaki ud vo la dade.

35. Z ak la vo la bika, sve selo svika, a kad o e da slavi, nem a šta da stavi.

36. Z alo lo ta lo ta sa visoka plo ta, daleko se uje u neznanu zemlju.

37. Zelena košara, crna goveda, gvozden klju, koji otklju ava.

38. Zim i slu i, a ljeti zube kesi.
39. Zoba grozd od mora do Dunava, nit' ga mogo pozobati, ni ga mogo pregoreti.
40. Iz mesa izišlo, a meso nije; mlogu štetu i asnu po inilo, a tome krivo nije.
41. Ja po o po sopotu, a stado na griju tu, pozva mrdelja e: dones'te m i tu leode, e su došle vazlitrave.
42. Ja udari gvozdenim maljem u kamen grad, iz njegov sko i devenduka kralj, i prim i se uz Mekiš grad.
43. Jaše rod na nerodu, i tra i nenikli.
44. Jaše tu ta na bauri.
45. Jedan prut sve polje ogradi.
46. Jedna gruda voska cijelom svijetu dosta.
47. Jedna aša masla svem u svijetu dosta.
48. Jedno veli: Svani, Bo e; drugo veli: Smrkni, Bo e; tre e veli: Kako m i je, tako m i je.
49. Kad u polje ide, ku i okrenulo rogove, a kad ku i ide, u polje (okrenulo rogove).
50. Kobila o drijebi kost, a kost drijebe, pa drijebe voli babu kobilu, nego kost majku.
51. Koja vo ka sam o jednom cvati, a u vijek ra a.
52. Ko pjeva, kad drugi ljudi pla u.
53. Kravari e od Bosne, tele sisa od garave.
54. Ku i ide, a u goru gleda.

55. Ku i ideš, a B ogu se m oliš, da nikoga u ku i ne na eš.

56. Ku ica u gorici na jednoj no ici.

57. L ijeska tro lijeska, u lijesci oganj gori, i u ognju ovek stoji.

58. Mastan kaiš kroz zem lju pro e.

59. M e 'konjm a raslo, m e ' enam a igralo .

60. M elj m elje navr jele, šareno se vi le penje, da i ono umelje.

61. M esan ra anj, gvozdeno pecivo .

62. M lin m elje navr jele, šareno se vi le penje, da i ono melje.

63. Motovilo vilo, po gori se vilo, ku i do lazilo, so li ne lizalo.

64. M rtvo ivo iz šum e vu e.

65. N a carevi u bez uzla košu lja.

66. N avr plasta šaka šaša.

67. N a o ti e bradi e, viš'bradi a usto i e, viš'usto i a noso i e, viš'noso i a gledo i e, viš'gledo i a elo i e, viš' elo i a G ojko km ke vra a.

68. N o u steono, a danju jalovo .

69. Od bijela kamena postalo, aljinu ima rukom negra enu, od glasa njegova m rtvi ljud i ustaju, a poslije smrti krste ga.

70. Ozdol gvozdeno, ozgor drveno, a u srijedi mesano.

71. Ozgo trava, ozdo brada, a u srijedi km etska ast.

72. Odleti pata i doleti pata, i donese dva ivera zlatna.
73. O klinu visi, o zlu misli.
74. Naprijed vile, u srijedi bure, ostrag slinac.
75. Naš mrkonja u košaru u e, a rogovim u nem ogoše.
76. Ni bradvom bradvito, ni svrdlom svrdlito, a sve rupa do rupe.
77. Niod pedao niod eperak, a dva du ana pokrilo.
78. Niti misli, ni govori, samo ti se kaže.
79. Nit'šušnu, nit'bušnu, a u ku u do e.
80. Od zemlje se di e, a nem o e se dignuti.
81. Otac u kolijevci, a sin u svatovima.
82. Pet bra e putem idu, a pet pod plastom stoje; koji putem idu, nijesu pokisli, a oni pod plastom pokisli.
83. Pilip ilj cara kopa pod lipov panjna ur ev dan.
84. Podi e se peteljeva vojska, te m i o era po ledu goveda, kad m i bješe u kitu všenica.
85. Podigle se rogo lja e, susrete i rendesilo, o aše i rendesati, neda bendeš ni gledati.
86. Poru u je dom adar dom adarici: Pošlji m ene tisli misli, pale su m i m rke ele na plješivac.
87. Poru u je ciciban cicibanici: Pošlji m ene šetlju petlju na magarici, pokise mi bela pena na zagalici.
88. Prisp i are na m a are, na pan je dekan je, na sen je dupore.
89. Pro e ban jerban sm ora na Dunavo konjskom

vriskom , juna kom vikom ; malo ga ko vi e, svatko ga u .

90. Pru i platno od m ora do Dunava, pa ga savi u oraovu
ljusku.

91. Puna greda bijeli pera.

92. Puna soba za krajcaru.

93. Puna tepsija zlatni koš ica.

94. Puna crkva aka, ni od kuda vrata.

95. Pun breg bubrega.

96. Pun do iverja.

97. Pu e puška na ledu , ode para ak do cara.

98. Pušta šticu u m ore, a štica trakove, a trakovi cvjetove,
a cvjetovi tum beke; to se u lo u M letke.

99. R asla esta šum ica, pod šum icom poljana, pod
poljanom gledura, pod gledurom Gostur grad, i u gradu
gospodar.

100. Rastov trup, ljeskov prut, a u njemu ognjen junak
le i.

101. Rogom pije, rogom jede, rogom Bogu slavu daje.

102. Sav m rkonja le i, a ple e m u odi.

103. Savi zlato, razvi zlato, a to zlato k'o i zlato.

104. Sazdade m e B og od 'šta i A dam a, svakoga nadoji i
naran i; a kad um rije, niti m i B og prim i duše, ni zemlja
tela.

105. Sam lon i u polju vri.

106. Sva gora pokise, a četiri pruta ne mogu še.
107. Sve po ku i izgore, a ku a osta.
108. Sivac more presko i ni kopita neskvasi.
109. Sjeda sjedi u Sjedinu gradu, car je prosi, okovan je neda.
110. Sjede na vraga, ode bez traga.
111. Sjedi vila navr vila, eka sinova iz bijeli gradova.
112. Sjedi gospa u dvoru, kose joj na dvoru.
113. Sjedi M ara nadno grada, puštila kose do vr grada.
114. Sjekuti i sijeku, vukoti i vuku, sam ba a prevra a.
115. Sko i sma iza trna, e se svila, tu i um rla.
116. Slam na ku a, gvozdeni pritisci.
117. Spolja telo, a unutra košu lja.
118. Sprijed šilo, straga vilo, ozdol artija, ozgorm antija.
119. Starac sjedi pod vo kom , pokrio se obojkom , zalo io brabonjkom.
120. Sto orlova jedno jaje snese.
121. Tavno neva u tavnoj kljeti vez veze tanku gojtu plete.
122. Tanjir do tanjira ak do V aradina.
123. Telo mu je drveno, zubi su mu gvozdeni, srce mu je prteno.
124. Tica bez zuba, a svijet izjede.

125. T ica šarg izda sve selo nag izda, a sebe ne m o e.

126. T r i tr u ljak , v isi v isi v isu ljak ; B oga m o li tr u ljak ,
da otpadne visuljak.

127. Ubi vola bivola, okrvavi dva dola.

128. U e kurjak u tor, ovcu uvati, pa kost izjede, a m esa
se ne do ta e.

129. U jednom brlogu dvanaest nazimaca le i, a nijedan s
kraja nije.

130. U jednom sudu i vino i rakija (pa ne e da se
pom iješa).

131. U mrtvoj kobili drob govori.

132. U nas jarac udan jarac, u njega su rozi udni rozi: na
jednom e zm aj ku je, a na drugom vran graje; ni u je vran ,
kad zmaj kuje, ni u je zm aj, kad vran graje.

133. U nas koza jaka a, jaka sina rodila i unuka m anita.

134. U naše babe ko ne o i.

135. U našega bijelca devet pokrovaca, i opet m u se rebra
vide.

136. U našeg a e resnate ga e.

137. U pete nišani, u nos zga a.

138. U sobi napeto, u ku i razdrto.

139. U šta je srce prteno.

140. U šta su dva grla, jedna šija.

141. C ar ve era, buzdovan m u igra.

142. Carevi vodu pije, koplje m u se vrti.
143. C igu lin ci i u lugu, da nije cigu lina u lugu, svi bi ljudi za rugu (bili).
144. C rven jarac po košari ska e.
145. C rven tr i po puti u u crvenu klobu i u: asa sa! crven ti sam ja.
146. C ma kera za sobom belo crevo vu e.
147. Crn bika sve selo svika.
148. Crno maleno vazdan cara vara.
149. C mo m aleno ku u uva.
150. Crno maleno na putu i va m esa eka.
151. C mo m e e uz polje te e, ego kle e, pravo re e.
152. Crno crijevo iz neba visi.
153. etiri brata pu tem tr e, jedan drugog ne m o e da stigne
154. etiri bu le na kon ju jašu, jedna drugu ne m o e da stigne.
155. etiri no ice, a dva opanka.
156. u a u i, bjega bje i; sko i u a, te uvati bjegu.
157. Š ta je tvr e od elika.
158. Š ta je u ku i novo netesano.
159. Š ta kapu na glav i dr i.
160. Š ta kroz vodu ide, a vode se ne dovata.

161. Šta na vodu ide, a vode ne pije.

162. Šta na sebe ivo meso jede.

163. Šta na tavanu biti ne može.

164. Šta o klinu visiti ne može.

165. Šta u gori bez mozga laje.

166. Šu to june kroz goru gudi.

Odgonetljaji.

1. Preko leda.

2. Ljeb u pe .

3. Zubi.

4. Pismo.

5. Rotkva.

6. Ovca i jagnje.

7. Most preko vode.

8. ito .

9. Brašno kad pada ispod kamena.

10. Zvono crkveno.

11. Pijevac i rep mu.

12. Kazan.

13. Igla.

14. Paun.
15. Kosa.
16. Srp.
17. eram .
18. U ši oko glave.
19. Pseto.
20. V atra m e u prijek lad im a.
21. Grebeni.
22. 0 i.
23. Konoplje.
24. 0 i.
25. U štipci.
26. Lepinja.
27. Pratlja a.
28. Testere.
29. Gusle.
30. Svraka.
31. Vatra.
32. Kandilo.
33. Ovce i jaganjci.
34. Glavica bijeloga luka.

35. K okoš, kad snese jaje.
36. Grmljava.
37. Lubenica.
38. Saonice.
39. Uzda.
40. Pero.
41. obani kad zovu ene, da ponesu m uzlice, da m uzu ovce.
42. Ognjilo i kremen, i varnica i trud.
43. K alu er tra i so li.
44. S vraka na krm a i.
45. K aiš na nozi.
46. Sunce
47. Sunce
48. K revet, v rata i direk više v rata.
49. Plug.
50. Pile.
51. evojka i vijenac.
52. Popovi.
53. Lu la i ibuk.
54. Puška.
55. K ad ovek ide u vodenicu.

56. Gljiva.
57. Ogledalo.
58. Zmija.
59. Sito.
60. etao i crv ; ti je gn ijezdo i zm ija .
61. Prsten na prstu.
62. etao i crv ; ti je gn ijezdo i zm ija .
63. ele.
64. ešalj i uš.
65. Jaje.
66. Kosa na glavi.
67. B rada , usta , nos , o i , kosa i ešalj.
68. Krevet.
69. Pijevac.
70. Konj.
71. Luk.
72. ela.
73. Puška
74. Vo.
75. Svrdao.
76. Satu košnici

77. Kozij rep.
78. Niti.
79. Mrak.
80. Klupko.
81. okotivino.
82. Prsti u prelje.
83. ele.
84. Kad prsti skidaju mue sa skorupa
85. Ovce i kurjak i pas.
86. ovek s guvna poru uje eni za vre u, kad se naobla i
87. ovek poru uje eni iz vodenice, da m u pošlje kola da nosi brašno.
88. Vodenica.
89. dralovi.
90. Vid o inji.
91. Zubi.
92. Svije a.
93. Zvijezde.
94. Sjeme u lubenici.
95. Ljebovi u pe i
96. Sir u kaci.
97. Pismo.

98. Tikveno sjeme, i vrije a i cvijet i tikve.

99. Kosa, elo, o i, usta i jezik

100. Vino u buretu.

101. Pijevac.

102. Vrata na ku i.

103. Vatra kad se zapre e.

104. Lonac.

105. Mravinjak.

106. Sise u krave.

107. Lula.

108. Mjesec.

109. Ovca u toru, i kurjak i pas.

110. La a.

111. Kokoš na gnijezdu.

112. Repa.

113. Vatra i dim.

114. Zubi i jezik

115. Varnica.

116. Mlada pod vijencima

117. eludac kokošinji

118. Lastavica

119. Grozd na okotu
120. Gruda sira.
121. e la u košnici
122. Trag konjski
123. Sanduk
124. Sunce, kad topi snijeg.
125. Igla
126. Svinje i irka
127. Kad se noktima utu e bua, ili uš.
128. Crv u zubu
129. Pera, ili spice u kola
130. Jaje.
131. Kua i eljad
132. Vodenica i valjalica
133. Vinova loza.
134. Pend eri na sobi.
135. Bijeli luk
136. Dimnjak.
137. Pr. . .
138. Pe sobna.
139. U svijee.

140. U bisaga.
141. Jagnje i rep mu.
142. Jagnje i rep mu.
143. Vodenica.
144. Jezik.
145. Pijevac.
146. Igla i konac
147. Zvono crkveno.
148. Bua.
149. Katanac
150. Trn.
151. Kantar.
152. Verige.
153. To kovi
154. Vitao.
155. Saonice.
156. M a k a i m i š.
157. K r m e a surla.
158. Jaje.
159. Konci.
160. Rakija.

161. Zvono na ivin etu

162. Svija.

163. Bunar.

164. Sjenka; jaje.

165. Sjekira.

166 Doboš.

[Povratak na glavni indeks Srpskih narodnih pripovjetki](#)
